

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobkyně: **H. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2014, č. j. MPSV-UM/2747/14/4S-JMK, sp. zn. SZ/334/2014/4S-JMK,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 3. 2014, č. j. MPSV-UM/2747/14/4S-JMK, sp. zn. SZ/334/2014/4S-JMK bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně ze dne 21. 2. 2014, č. j. 155096/14/BM (dále též „ÚP“), kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti jmenované o dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení - ode dne 1. 1. 2014.

Žalobkyně v žalobě doručené Krajskému soudu v Brně dne 15. 5. 2014 uvedla, že rozhodnutí žalovaného pokládá za nesprávné, neboť nikoliv svojí vinou se dostala do velmi

tíživé a zoufalé situace ohledně bydlení. Je samoživitelka, pečuje o 2 nezletilé děti, byt užívá od roku 2007. Vlastníkem bytu je Statutární město Brno, Městská část Brno-střed, který uzavřel nájemní smlouvu s pronajímatelem V. B., jejím bratrem dne 9. 2. 2011 na dobu určitou do dne 30. 6. 2011. Nájemné a služby k bytu řádně a včas za jejího bratra i další povinnosti plnila. Vzhledem k tomu, že bratr, který žije již více než 6 let v Praze, nepřijel v roce 2011 uzavřít novou nájemní smlouvu, byla mu dána výpověď. Předmětná věc byla řešena v rámci občansko-právního řízení, kde sama vystupovala jako vedlejší účastník řízení. Tímto postupem došlo u ní k tíživé sociální situaci, navíc ztratila možnost vykonávat současně dvě zaměstnání, finančně jí vypomáhali rodiče, kteří však od podzimu roku 2013 začali podporovat její sestru, byla proto nucena podat žádost o sociální dávky. Byl jí přiznán pouze příspěvek hmotné nouze a rodinné příspěvky na obě děti. Nárok na příspěvek na bydlení jí přiznán nebyl. Vzhledem k její tíživé sociální a finanční situaci proto navrhl, aby přezkoumávané rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena právnímu orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 5. 6. 2014 ve shodě s odůvodněním napadeného rozhodnutí uvedl následující:

Žalobkyně bydlí v bytě č. v Platnou nájemní smlouvu na uvedený byt měl uzavřen ode dne 9. 2. 2011 její bratr V. B., nar..... Nájemní smlouva byla uzavřena na dobu určitou do dne 30. 6. 2011, poté jmenovaný nejevil zájem o prodloužení této smlouvy, neboť k podpisu smlouvy se opakovaně nedostavil, ač pronajímatel Statutární město Brno, Městská část Brno-střed měl zájem na jejím eventuálním prodloužení. Žalobkyně, jak zjištěno ze zprávy p.o. Správa nemovitostí MČ Brno-střed ze dne 17. 2. 2014 je evidována v předmětném bytě jako příslušník domácnosti V. B.

Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2013, č. j. 29 C 39/2012-41 byla uložena V. B. povinnost předmětný byt sestávající se ze dvou pokojů a příslušenství v prvním podlaží domu na ulici v vyklidit. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nedisponuje žádnou nájemní smlouvou k předmětnému bytu, což potvrdila i ve svém vlastnoručně psaném odvolání ze dne 3. 3. 2014, nebyl dán právní důvod k přiznání příspěvku na bydlení, neboť uvedený byt již ode dne 1. 7. 2011 užívá bez právního důvodu. ÚP ji písemnou výzvou ze dne 11. 2. 2014, č. j. 128812/14/BM vyzval k předložení nájemní smlouvy na období ode dne 1. 1. 2014 do 30. 6. 2014 k žádosti týkající se dávky státní sociální podpory – příspěvku na bydlení, ač tato výzva jí byla doručena dne 13. 2. 2014, nereagovala na ni. Za daného stavu proto žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně podala dne 29. 1. 2014 na ÚP žádost o příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2014 z důvodu užívání bytu č. ... na adrese, kde je přihlášena k trvalému pobytu spolu se svými dvěma nezletilými dětmi. K žádosti doložila doklady o výši čtvrtletního příjmu a doklad výši nákladů uhrazených ve čtvrtém čtvrtletí roku 2013 – úhrada nájemného byla potvrzena vlastníkem bytu, kterým je Správa nemovitostí MČ Brno-střed, úhrady plynu a elektřiny byly ověřeny dle SIPA. Vzhledem k tomu, že nedoložila nájemní smlouvu k bytu, byla dne 11. 2. 2014 k jejímu doložení vyzvána, výzvu převzala dne 13. 2. 2014 a poštou zaslala rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2013, č. j. 29 C 39/2012-41, dle kterého V. B., bratr žalobkyně, který byl v bytě trvale hlášen, ale nezdržoval

se v něm, měl uzavřenu nájemní smlouvu se Statutárním městem Brno, Městská část Brno-střed, na dobu určitou, tj. do 30. 6. 2011, k podpisu jejího prodloužení se však opakovaně nedostavil. Žalobkyně jako vedlejší účastník řízení neměla žádnou možnost situaci s bytem ovlivnit, neboť nájemce ji nezmocnil k jednání za něj. Soudním rozhodnutím byla uložena V. B. povinnost předmětný byt vyklidit a vyklizený jej předat žalobci do 15 dnů po právní moci rozsudku po zajištění náhradního bytu. ÚP zaslal dne 11. 2. 2014 žádost o poskytnutí součinnosti Správě nemovitostí, požádal o potvrzení, zda žalobkyně má uzavřenou nájemní smlouvu na byt, který užívá. V odpovědi ze dne 17. 2. 2014 bylo uvedeno, že jmenovaná je v objektu evidována jako příslušnice domácnosti nájemce V. B., a to s účinností ode dne 1. 2. 2008. Byt neužívá na základě nájemní smlouvy. Z těchto důvodů proto její žádosti o příspěvek na bydlení nebylo rozhodnutím ÚP ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 21. 2. 2014, č. j. 155096/14/BM vyhověno, žádost o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2014 byla zamítnuta. Proti rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, a ač správní orgán připustil, že do svízelné bytové situace se nedostala vlastní vinou, z hlediska právního však ani v odvolacím řízení nebyly shledány důvody pro vyhovění požadavku žalobkyně.

V.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud přezkoumal obě napadená správní rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jejich vydání, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1 a § 75 odst. 1 s.ř.s.).

Předmětná věc byla projednána bez nařízení jednání, neboť byly splněny zákonné podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žaloba není důvodná.

Soud uvádí, že rozsah státní sociální podpory a vymezení okruhu osob, které mohou při splnění zákonných podmínek z podpory státu benefitovat, je záležitostí sociální politiky státu, tedy prioritně moci zákonodárné, nikoliv moci soudní. Je na vůli zákonodárce, jakým způsobem stanoví rozsah a vymezí podmínky státní sociální podpory (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2008, č. j. 4 Ads 62/2007-72, dostupný na www.nssoud.cz).

Příspěvek na bydlení je obligatorní peněžitou opakující se dávkou státní sociální podpory, která je poskytována v závislosti na příjmu.

Podmínky nároku na příspěvek na bydlení jsou vymezeny v ust. § 24 zákona o státní sociální podpoře. Podle ust. § 24 odst. 1 tohoto zákona má nárok na příspěvek na bydlení vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže

- a) jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a
- b) součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.

Podle ust. § 4 zákona o státní sociální podpoře příjem rozhodný pro přiznání dávky uvedené v § 2 písm. a) (mimo jiné i příspěvku na bydlení) se stanoví jako měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období (dále jen "rozhodný příjem"). Měsíční průměr příjmů rodiny se stanoví jako součet jednotlivých měsíčních průměrů příjmů oprávněné osoby a osob s ní společně posuzovaných.

Podle ust. § 7 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jde-li o příspěvek na bydlení, považují se za rodinu všechny osoby, s výjimkou osob uvedených v odstavci 4, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu; podmínka, aby spolu trvale žily a společně uhrazovaly náklady na své potřeby, se však nevyžaduje.

Příspěvek na bydlení je tedy dávkou, jejímž účelem je poskytnout rodinám (jednotlivci) finanční pomoc na úhradu nákladů na bydlení. Nárok na tuto dávku byl hmotně-právně vymezen podmínkami vlastnictví nebo nájemního vztahu k bytu, v němž je žadatel hlášen k trvalému pobytu, a rozhodného příjmu v rodině vymezeného v ust. § 24 odst. 1 písm. a) a b) zákona o státní sociální podpoře.

V projednávané věci mělo pro rozhodnutí soudu zásadní význam posouzení právní otázky, zda právní norma, sice správně určená, byla nesprávně vyložená, příp. byla na daný skutkový stav nesprávně aplikovaná. V souzené věci totiž není možné odhlédnout od koncepce zákona o státní sociální podpoře a zejména od smyslu a účelu předmětné dávky. V důvodové zprávě k zákonu o státní sociální podpoře se uvádí, že s ohledem na rostoucí náklady na bydlení se navrhuje zavést dávku, která bude diferencovaně přispívat rodinám na náklady spojené s bydlením. Nárok na příspěvek na bydlení může mít každý, kdo má příjem nepřevyšující stanovenou částku, a to bez ohledu na to, v jakém bytě bydlí, tj. zda jde o byt obecní, družstevní, v osobním vlastnictví anebo zda jde o byt ve vlastním domě. Jedním z pojmových znaků bytu pro účely příspěvku na bydlení je užívání bytu.

Z listinných materiálů bylo dostatečně prokázáno, že byt č. 2 nacházející se v prvním podlaží domu na ulici, v, sestávající ze dvou pokojů a příslušenství, byl na základě nájemní smlouvy ze dne 9. 2. 2011 uzavřené mezi Statutárním město Brno, městská část Brno-střed a V. B., nar., bratrem žalobkyně, předán k užívání nájemci, tj. V. B. do dne 30. 6. 2011. Byt však fakticky užívala žalobkyně spolu s dvěma nezletilými dětmi, hradila za jejího bratra nájemné a služby k bytu a plnila další povinnosti. K prodloužení, eventuálně uzavření nové nájemní smlouvy, však pro nečinnost ze strany V. B. nedošlo.

Jak zjištěno ze spisu č. j. 29 C 39/2012-41, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2013, byla uložena V. B. povinnost vyklidit předmětný byt a vyklizený jej předat Statutárnímu městu Brnu, Městská část Brno-střed do 15 dnů po právní moci tohoto rozsudku po zajištění náhradního bytu. Proti rozsudku podal odvolání správní orgán, rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 18. 2. 2015, č. j. 19 Co 462/2014-79 byl rozsudek soudu I. stupně změněn tak, že V. B. byl povinen vyklidit uvedený byt a předat správnímu orgánu do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku bez zajištění náhradního bytu. Rozsudek nabyl právní moci dnem 30. 3. 2015.

Žalobkyně podala dne 29. 1. 2014 na ÚP žádost o příspěvek na bydlení v uvedeném bytě, a to ode dne 1. 1. 2014, nedoložila však nájemní smlouvu k bytu, ač k tomuto úkonu byla správním orgánem vyzvána. Na dotaz ÚP sdělila ředitelka Správy nemovitostí, že jmenovaná je v objektu evidována jako příslušnice domácnosti nájemce V. B., a to s účinností ode dne 1. 2. 2008.

Je nesporné, že předmětný byt obývaný žalobkyní a jejími nezletilými dětmi byl užíván v rozporu s rozhodnutím o užívání. Ve světle výše uvedených zásad a nastoleného právního režimu, soud ve shodě s právním názorem žalovaného uzavírá, že v projednávané věci neprokázala žalobkyně, že disponuje nájemní smlouvou, tudíž předmětný byt již ode dne 1. 7. 2011 užívá bez právního důvodu. Za tohoto stavu proto nebyly dány důvody k přiznání dávky státní sociální podpory – příspěvku na bydlení. Dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. proto žaloba jako nedůvodná byla zamítnuta.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci samé nebyla úspěšná, náklady řízení jí proto přiznány nebyly. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení dle ust. § 60 odst. 2 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. listopadu 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová